

35. møde.

Fredag den 11. april kl. 11.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Fra medlem af folketinget *Kjærulff-Schmidt*, der har haft orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 11. april atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Wencke Hansen*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget er herefter ophørt fra dags dato at regne.

Socialudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Udsættelse af ikrafttrædelsestidspunktet). Eksemplarer vil blive omdelt.

I skrivelse af gårs dato meddeler boligministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om sanering.

I skrivelse af 9. april meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om bemyndigelse til optagelse af statslån.

I skrivelse af gårs dato meddeler landbrugsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejderboliger på landet.

I skrivelse af gårs dato meddeler handelsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks erhvervsfond.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Boligministeren (Helge Nielsen):

Jeg tillader mig herved for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om sanering.

Lovforslaget tager sigte på at lette mulighederne for at gennemføre *moderniseringer*

og *gårdanlæg* i tilknytning til saneringsplaners gennemførelse. Forslaget er et led i regeringens bestræbelser for at øge beskæftigelsen inden for byggesektoren og må — for så vidt angår moderniseringsbestemmelserne — ses i sammenhæng med to allerede fremsatte lovforslag, nemlig dels forslaget om statstilskud til forbedring m. v. af beboelsesejendomme, som allerede har været til 1. behandling her i tinget, og dels forslaget om ændring af realkreditloven, som bl. a. indeholder bestemmelser om midlertidige gunstigere belåningsmuligheder for om- og tilbygningsarbejder.

Jeg tillader mig at henvise til bemærkningerne til lovforslaget, hvor der er redegjort nærmere for de gældende bestemmelser om fremgangsmåden ved iværksættelse og finansiering af moderniseringsarbejder i ejendomme i saneringskvarterer. Jeg skal her blot pege på, at lovforslaget navnlig tager sigte på at fremme modernisering af de ejendomme, som står tilbage i forhusbebyggelsen, efter at baghusbebyggelsen er nedrevet. Omfanget af moderniseringerne må naturligvis bestemmes efter en konkret bedømmelse af den enkelte ejendoms kvalitet og udstyr, men det må formodes, at der først og fremmest bliver tale om at gennemføre visse afgrænsede moderniseringsarbejder og ikke om en gennemgribende modernisering af de enkelte lejligheder.

Finansieringen af disse moderniseringsarbejder foreslås lettet på den måde, at statslånsrenten nedsættes fra markedsrente til 6½ pct. p. a., løbetiden forlænges fra 10 til 20 år, og lånegrænsen forhøjes fra 85 til 90 pct. af ejendommens værdi. I lovforslaget er ikke foreslået ændringer i det gældende krav om optagelse af størst mulige foranstående realkreditlån, men under forslagens videre behandling vil jeg gerne overveje en lempelse af dette krav, således at der kun kræves optaget størst mulige lån i almindelig realkredit. Jeg skal tilføje, at de ændrede finansieringsbestemmelser tænkes anvendt på moderniseringsarbejder, der iværksættes efter den 1. juli i år, uanset hvornår den pågældende saneringsplan er godkendt.

Disse gunstigere finansieringsbestemmelser vil også komme lejerne til gode i form af tilsvarende mindre lejeforhøjelser, hvilket vil medvirke til at sikre, at lejerne kan

[Boligministeren.]

blive boende i ejendommen efter, at denne er moderniseret, hvilket må tillægges meget stor vægt. For yderligere at tilgodese beboernes muligheder for at blive boende i området vil der i den nærmeste fremtid blive fremsat forslag til ændringer i boligsikringsloven, således at den særlig gunstige boligsikring til udsanerede også kan ydes til husestande, som bliver boende i et saneringsområde, men som på grund af moderniseringer får deres husleje fordoblet.

Lovforslaget tager som nævnt også sigte på at fremme den praktiske gennemførelse af gårdanlæg i forbindelse med udførelsen af en saneringsplan. Det har hidtil i praksis vist sig meget tidkrævende at få udført de gårdanlæg, som foreskrives i saneringsplanerne, hvilket skyldes den rent praktiske procedure i forbindelse med forberedelserne og iværksættelsen af sådanne anlæg.

Det er naturligvis til stor ulempe for beboerne, at disse gårdanlæg ikke etableres umiddelbart efter, at de nødvendige nedrivninger har fundet sted. For at fremskynde etableringen af disse gårdanlæg foreslås der derfor tilvejebragt hjemmel til at foreskrive i saneringsplaner, at gårdanlægget skal gennemføres af kommunalbestyrelsen eller saneringsselskabet på de private ejeres vegne.

Gennemførelse af gårdanlæg og andre moderniseringer forudsættes normalt i alt væsentligt finansieret via lejeforhøjelser, der modsvarer den øgede brugsværdi, som disse anlæg har tilført ejendommen. I modsætning hertil forudsættes det imidlertid, at udgifterne til de gårdanlæg, som nu foreslås udført i umiddelbar forbindelse med saneringsplanens gennemførelse, medtages i saneringsregnskabet og finansieres på samme måde som de øvrige saneringsudgifter. Til gengæld er det en forudsætning, at gårdanlægget udformes så enkelt som muligt, så det får karakter af retablering, idet det dog naturligvis skal opfylde bygningsmyndighedernes krav.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale dette til det høje tings velvillige behandling.

Finansministeren (Knud Heinesen):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om bemyndigelse til optagelse af statslån.

Dette forslag er en konsekvens af det brud, der ved den vedtagne finanslov er sket med en mangeårig tradition, hvorefter staten har finansieret sine udgifter gennem skatter og afgifter. Bortset fra nogle begrænsede salg af præmieobligationer er der ikke siden 1960 udstedt statsobligationer på det danske marked. Baggrunden for nu at ændre denne linie kan søges i den forandring, der er indtrådt i løbet af 1974 i det almindelige konjunkturforløb. Denne ændring har også påvirket statsfinansieringen i det lige afsluttede finansår såvel som opfattelsen af, hvilken finanspolitik der skal føres, og finansåret 1974-75 sluttede med, at staten fik et samlet finansieringsbehov som ifølge en foreløbig opgørelse andrager 3,3 mia kr. Hovedparten heraf er dækket ved træk på statens konti i Nationalbanken.

Den nu vedtagne finanslov for 1975-76 udviser et statsligt finansieringsbehov på 9,4 mia kr. Selv om dette tal til dels er baseret på en række skøn og derfor er forbundet med stor usikkerhed, er der dog tale om en meget betydelig forskydning i den pengepolitiske situation.

Et betydeligt underskud på statsbudgettet vil i den nuværende beskæftigelsessituation kunne have den gavnlige virkning at stimulere beskæftigelsen. Det er imidlertid i flere henseender af selvstændig betydning, hvorledes staten finansierer dette underskud.

Såfremt staten dækkede finansieringsbehovet ved at trække det beløb, der indestår på løbende konto i Nationalbanken — pr. 1. april ca. 5,8 mia kr. — og derudover eventuelt benyttede sin adgang til at overtrække kontoen, ville dette medføre en kraftig forøgelse af likviditeten i samfundet. Rent bortset fra, at sådanne træk på Nationalbanken næppe ville styrke tilliden til den danske økonomis stabilitet, ville det føre til en fortsat pengepolitisk lettelse, som der næppe er grundlag for. Jeg tænker naturligvis hermed ikke mindst på den valutariske situation, idet virksomhederne ved øget indenlandsk pengeregighed ikke vil have samme tilskyndelse som hidtil til at skaffe sig midler ved låntagning i udlandet.

Igennem udstedelse af obligationer på nominelt 6 mia kr. — og et noget mindre provenu som følge af kurstab — vil staten dække en væsentlig del af sit finansieringsbehov. Dette betyder på den anden side, at